Farleder blir blåvita

I mer än tjugo år har Eirik Klockars jobbat för att enskilda farleder ska ha sjömärken i andra färger än de officiella farlederna. Nu har han fått som han vill – det blev blåvitt.

–Äntligen! 1993 fick jag ansvaret för flytande och fasta sjömärken och redan 1994 skrev VBL att jag var på väg att övertyga Sjöfartsverket om de blåvita sjömärkena, säger Klockars, inspektör på samma verk, som numera hör till Trafikverket.

Remmarnas färger är blått och vitt. Klockars provade flera nyanser av blått innan han kom att tänka på vägtrafikmärkenas tydliga, klarblå färg. Han tog reda på dess kod, testade – och bestämde sig för den.

Syns sjömärkena tillräckligt bra mot blått hav?

–När är vårt hav blått? Det är svårt att hitta andra färger, eftersom remmarna i allmänna farleder är målade i gult, svart, rött och grönt, säger Klockars.

För 20 år sedan fanns åtminstone 8 000 sjömärken i de officiellt godkända färgerna i ogranskade farleder i Österbotten.

–Det betyder att ingen kan garantera att farleden har ett visst djup. Hur ska de som kommer hit första gången, till exempel från Danmark eller Tyskland, förstå att det inte är en officiell farled? Det här är ett stort problem längs hela kusten, men värst mellan Sideby och Karleby, där det är så stenigt.

UNDER ÅREN som Klockars har väntat på att Trafikverket ska nappa på hans förslag har han uppmanats att försöka få någon riksdagsledamot att föra ärendet framåt. Det har han gjort flera gånger, men inte vunnit tillräckligt gehör. Inte förrän i fjol, då han kontaktade Lars Gästgivars (SFP). Denne bjöd in representanter för Trafikverket till riksdagens sjögrupp, och efter det tog det fart.

GÄSTGIVARS, som alltid rört sig mycket på sjön, ser det nya systemet som en säkerhetsåtgärd.

–I farleder som inte är trallade måste det finnas någonting som visar att man ska vara försiktigare i dem än i allmänna farleder, säger han.

Tillsammans med sin kollega Risto Lång har Klockars demonstrerat sjömärkena i östra Finland. Där har inte minst räddningsverken varit med på noterna – de kommer att märka ut sina inofficiella (gen)vägar till havs med de blåvita märkena.

Kerstin Nordman
kerstin.nordman@vasabladet.fi
06-7848 280

Eirik Klockars och de fem blåvita remmare som kan användas i enskilda farleder. FOTO: KERSTIN NORDMAN

Särskilt utpricknings system

- **Ett särskilt utpricknings system för enskilda farleder har tagits i bruk.**
- **Sjömärkena motsvarar kardinalmärkena och punktmärket i allmänna farleder, men prickarna är blåvita.**
- **Enskilda farleder och farledsmärken i dem märks inte ut i sjökorten. De som färdas i enskild farled gör det på egen risk. Ett särskilt utpricknings system för enskilda farleder har tagits i bruk.**

Källa: Trafikverket

28.5.2015 Dnro LIVI/2585/06.04.01/2015

Säädösperusta
vesiliikennelaki, vesilaki, asetus vesikulkuväylien merkitsemisestä

Voimassa
1.6.2015 alkaen toistaiseksi

Asiasanat
merenkulun turvalaite, yksityinen kulkuväylä, vesiliikenne, vesiväylä

Yksityisten kulkuväylien merkitsemisessä käytettävät turvalaitteet

Tässä ohjeessa on määritelty turvalaitteet ja merkintäjärjestelmä, jota voidaan käyttää vesilain tarkoittamien yksityisten kulkuväylien merkitsemisessä.

Käyttöönotettavan järjestelmän tarkoituksena on, että yksityisillä kulkuväylillä olisi mahdollista käyttää merkkejä, joiden antama navigointitekninen informaatio on vastaava kuin yleisillä kulkuväylillä käytettävillä turvalaitteilla, mutta jotka ovat ulkoasultaan (väritykseltään) niistä poikkeavia, ja maastossa niistä siten selvästi erottuvia.

Yksityisiä kulkuväyliä ja niiden väylämerkkejä ei merkitä merikartoille tai muihin virallisiin navigointijulkaisuihin. Yksityisellä kulkuväylällä kulkeminen tapahtuu vesilläliikkujan omalla vastuulla.

Ylijohtaja Mirja Noukka

Tekninen johtaja Markku Nummelin

LISÄTIETOJA
Risto Lång
Liikennevirasto
puh. 029 534 3342

Liikennevirasto
PL 33
00521 HELSINKI
puh. 0295 34 3000
faksi 0295 34 3700
kirjaamo@liikennevirasto.fi
etunimi.sukunimi@liikennevirasto.fi
www.liikennevirasto.fi

Liikennevirasto

Trafikverket

28.5.2015 Dnr LIVI/2585/06.04.01/2015

Rättgrund
sjötrafiklagen, vattenlagen, förordningen om utmärkning av farlederna

Giltighetstid
1.6.2015 - tills vidare

Sakord
säkerhetsanordning för sjöfarten, enskild farled, sjötrafik, farled

Säkerhetsanordningar som används för utmärkning av enskild farled

I denna anvisning har man fastställt säkerhetsanordningarna och utmärkningssystemet som kan användas vid utmärkningen av *enskildfarled* enligt vattenlagen.

Avsikten med systemet som tas i bruk är att det i enskild farled ska vara möjligt att använda sjömärken som ger samma navigationstekniska information som säkerhetsanordningarna i allmänna farleder, men som till sin utformning (färgsättning) avviker från dessa och klart skiljer sig från dessa i terrängen.

Enskilda farleder och farledsmärkena i dem märks inte ut i sjökorten eller andra officiella navigationspublikationer. De som färdas i en enskild farled gör det på egen risk.

Överdirektör Mirja Noukka

Teknisk direktör Markku Nummelin

YTTERLIGARE UPPGIFTER
Risto Lång
Trafikverket
tfn 029 534 3342

MEDDELANDE 1.6.2015

Eget utprickningssystem för enskilda farleder

Ett eget utprickningssystem för enskilda farleder har tagits i bruk i början av juni. Kännetecknen för sjömärkena i utprickningssystemet motsvarar kardinalmärkena och punktmärket som används i allmänna farleder, med den skillnaden att prickarna är blåvita.
Avsikten är att det ska vara möjligt att använda sådana sjömärken i enskilda farleder som tolkas på samma sätt som prickarna i allmänna farleder, men som ändå p.g.a. färgsättningen lätt kan särskiljas från dem.

Sjömärkena kan användas dels på enskilda platser, som t.ex. utanför den egna sommarstugans strand eller båtbryggan, dels mera omfattande, t.ex. genom båtklubbars försorg i områden där det inte finns allmänna farleder som betjänar det lokala båtlivet eller där dessa har otillräcklig utmärkning.

Utmärkningssystemet som används i enskilda farleder och sjömärkena som används i dem presenteras i Trafikverkets anvisning om säkerhetsanordningar som används för utmärkning av enskild farled (Dnr LIVI/2585/06.04.01/2015).
http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf8/ohje_2015_yksityisten_kulkuvaylien_sv_web.pdf

De blåvita prickarna har funnits tillgängliga och har använts redan i flera års tid. Avsikten med Trafikverkets nu publicerade anvisning är att auktorisera de blåvita prickarna till ett system som används i enskilda farleder.

Vattenlagen (10 kap. 6 §) ger möjlighet att placera ut dessa prickar, men i övrigt har enskilda farleder inget inrättningsförfarande eller juridisk status enligt vattenlagen. Utplaceringen av prickar behöver inte meddelas till Trafikverket eller till någon annan myndighet. Å andra sidan ansvarar myndigheten inte heller för säkerheten i de enskilda farlederna. Man rör sig alltså på egen risk i enskilda farleder.

Enskilda farleder och sjömärkena i dem märks inte ut i officiella sjökort.

I samband med detta har Trafikverket också uppdaterat Sjöfartsstyrelsens beslut angående utprickning av farlederna (29.5.1995) till Trafikverkets föreskrift om utmärkning av allmänna farleder (Dnr LIVI/2584/06.04.01/2015)
http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf8/maarays_2015_yleisten_kulkuvaylien_sv_web.pdf. Publikationen innehåller föreskrifter för utprickningssystemet som ska användas i de allmänna farlederna, säkerhetsanordningarna som ska användas samt deras dagmärken och fyrkaraktärer.

Mer information från Trafikverket ger

Risto Lång tfn 0295 34 3342 / Eirik Klockars tfn 0295 34 3385 / Jarkko Hirvelä tfn 0295 34 3384

1 Allmänt

Denna anvisning gäller prickar som används för utmärkning av enskilda farleder.

Målet och avsikten med systemet för att utmärka enskilda farleder är att det i dem ska vara möjligt att använda sjömärken som till sitt informationsvärde motsvarar säkerhetsanordningarna som används i allmänna farleder och som tolkas entydigt och enligt vedertagna principer.

Enskildfarled är enligt vattenlagen en farled som inte fastställts vara *allmän*farled, d.v.s. en offentlig farled eller allmän lokal farled (1 kap. 3 § 14 punkten i vattenlagen).

Enligt Trafikverkets föreskrift om utmärkning av allmänna farleder (Dnr LIVI/2584/06.04.01/2015, 28.5.2015) får säkerhetsanordningarna som avses i denna föreskrift inte användas för utmärkning av enskilda farleder.

Enskilda farleder och privata farledsmärken märks inte ut i sjökorten eller andra officiella navigationspublikationer.

Avsikten med utmärkningssystemet som presenteras här är främja ordnandet av småbåtstrafiken för att förbättra sjösäkerheten. Om det är många som använder farleden eller utmärkningen orsakar betydande olägenhet, lönar det sig att inrätta en allmän lokal farled.

Om rätten att placera ut sjömärken i enskild farled bestäms i vattenlagen (10 kap. 6 §). Det behövs inte tillstånd av Trafikverket för att placera ut sjömärken.

2 Utmärkningssystemet

För utmärkning av enskilda farleder kan man vid kusten och de inre farvattnen använda ett system jämförbart med kardinalsystemet enligt utprickningssystemet A, men där prickarnas färger avviker från dem som används i det officiella kardinalsystemet.

2.1 Typer av märken

Följande typer av märken används:

1) Kardinalmärken, som baserar sig på huvudväderstrecken och som anger det väderstreck där det finns segelbart vatten.

2) Punktmärke, som anger fristående hinder med begränsad utsträckning och med segelbart vatten på alla sidor.

2.2 Märkenas kännetecken

2.2.1 Kardinalmärkenas kännetecken

Nordmärke		
färg (från märkets topp neråt)	blå	vit
zonens bredd (% av den synliga delen)	35	65

Sydmärke		
färg (från märkets topp neråt)	vit	blå
zonens bredd (% av den synliga delen)	35	65

Ostmärke			
färg (från märkets topp neråt)	blå	vit	blå
zonens bredd (% av den synliga delen)	35	15	50

Västmärke			
färg (från märkets topp neråt)	vit	blå	vit
zonens bredd (% av den synliga delen)	35	15	50

2.2.2 Punktmärkets kännetecken

Punktmärke						
färg (från märkets topp neråt)	blå	vit	blå	vit	blå	vit
zonens bredd (% av den synliga delen)	15	15	15	15	15	25

Märkena illustreras i bilaga 1.

3 Specialanvisningar

Det används inte ljus i de enskilda farledernas sjömärken.

Märkets största diameter är 160 mm.

Den blå färgen som används för märkena är en klar blå, för att den ska skilja sig från den svarta färgen som används för sjömärkena i utprickningssystemet A. Färgnyansen är blå RAL 5019 enligt IALAs (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities) rekommendation E-108.